Länsstyrelsen
Örebro län

Rolf Wedding
Direkt: 019-193933
Rolf.Wedding@lansstyrelsen.se

BESLUT
2009-10-26

Dnr: 5112-10810-2009

Enligt sändlista

Länsstyrelsens i Örebro län beslut om utvidgning av naturreservatet Lövfalla i Degerfors kommun och beslut om föreskrifter m.m.

Bilagor:
1. Sändlista
2. Hur man överklagar
3. Skötselplan

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) det område som avgränsas på bifogad beslutskarta och med de gränser som slutligen märks ut i fält, som naturreservat. Detta beslut avser en utvidgning av det av Länsstyrelsen år 2004 bildade naturreservatet Lövfalla (dnr 5112-09833-2004). Det utvidgade delen av reservatsområdet omfattar del av fastigheten Ölsdalen 1:2.

Länsstyrelsen beslutar att upphäva syfte och föreskrifter för Lövfalla naturreservat enligt Länsstyrelsens beslut 2004-12-10 (dnr 5112-09833-2004) och ersätta dessa med syfte och föreskrifter enligt detta beslut.

För att uppnå nedan angivet syfte med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998: 1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

Med stöd av 3 § förordningen (1998: 1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.), upphävs skötselplanen till naturreservatet Lövfalla enligt beslut fattat 2004-12-10 (dnr 5112-09833-2004). Med stöd av samma förordning fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 3, med mål, riktlinjer och åtgärder för naturreservatets långsiktiga vård.

Syftet med naturreservatet

Syftet med att förklara det aktuella området som naturreservat är att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer och återställa livsmiljöer för skyddsvärda arter.

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2009-10-26

Dnr: 5112-10810-2009

Föreskrifter för naturreservatet

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Det är förbjudet att:

1. Utföra något slag av skogsavverkning eller skogsvårdsåtgärd, fälla enstaka träd samt att föra bort eller upparbeta döda stående eller liggande träd eller träddelar
2. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets terrängformer eller dräneringsförhållanden
3. uppföra byggnad eller annan anläggning
4. anlägga väg eller stig eller anordna upplag
5. dra fram mark- eller luftledning
6. uppföra jakttorn, stödutfodra vilt, uttransportera fällt vilt med fordon annat än med sådant som inte ger skador på mark och vegetation samt att utföra siktröjning.

Ovanstående föreskrifter utgör inte hinder för naturreservatets förvaltare eller den som förvaltaren utser att vidta de åtgärder som följer av fastställd skötselplan.

Föreskrifterna enligt punkt 1 och 2 utgör inte hinder för underhåll av tillfartsvägen till fastigheten Örgivsmossen 1:17.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 5 § miljöbalken träder i kraft den 10 december 2009.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelse för ägaren och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten förpliktas tåla att följande åtgärder enligt fastställd skötselplan vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet.
:

1. Anläggning av parkeringsplats dimensionerad för 4-5 personbilar.
2. Anläggning, utmärkning och underhåll av gångstig.
3. Uppsättning av informationstavla.
4. Utmärkning av reservatets yttergränser.

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2009-10-26

Dnr: 5112-10810-2009

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § förordningen (1998: 1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Det är förbjudet att

1. bortföra eller skada döda träd eller träddelar
2. göra upp eld annat än på anvisad plats.

Det är förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd:

3. plocka eller bedriva insamling av mossor, lavar eller vedlevande svampar
4. fånga eller bedriva insamling av insekter eller andra everterbrater.

Enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller ordningsföreskrifterna omedelbart efter att de trätt i kraft, även om de överklagas.

Ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder i kraft den 10 december 2009.

Föreskrifterna enligt 7 kap. §§ 5 och 30 ska inte utgöra hinder för

- förvaltaren av naturreservatet att utföra de åtgärder som krävs för att uppnå syftet med naturreservatet, inom område som preciserats i fastställd skötselplan.

- rättighetshavare mot normalt underhåll av eventuellt befintlig kraft- eller teleledning.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET
(gäller hela reservatet inklusive utvidgning)

Namn:	Lövfalla
NVR (RegDOS) id:	2002841
Kommun:	Degerfors
Fastigheter:	Örgivsmossen 1:18 samt del av Ölsdalen 1:2
Lägesbeskrivning:	5,5 km Ö om Degerfors
Fastighetskartan	10E3f
Naturgeografisk region:	28b, kuperad sydlig boreal
Area:	41,7 hektar, varav 38,0 ha prod. skogsmark
Markägare:	Staten, Naturvårdsfonden och Sveaskog AB
Naturtyper:	Skog 38,3 ha, våtmark 2,2 ha, sötvatten 1,1 ha
Nyttjanderätter:	Jakträtten är upplåten genom arrende

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2009-10-26

Dnr: 5112-10810-2009

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Beslut om bildande av naturreservatet Lövfalla fattades 2004-12-10. Det område som nu föreslås ingå i ett utvidgat naturreservat uppmärksammades i den inventering av skyddsvärda statliga skogar som på uppdrag av regeringen genomfördes av Naturvårdsverket och länsstyrelserna 2003-2005. Området uppmärksammades på grund av höga biologiska värden och bedömdes med stöd av gällande naturskogskriterier lämpat för urval i inventeringen. Området är ett av 61 områden i Örebro län som slutligen rapporterades av Naturvårdsverket till regeringen, Naturvårdsverkets rapport 5339 och 5341.

Naturvårdsverket och Sveaskog träffade den 13 juni 2008 en överenskommelse om långsiktigt skydd av 431 särskilt värdefulla naturskogsområden på Sveaskogs marker som redovisades i inventeringen. Överenskommelsen innebär att områdena på i överenskommelsen angivna villkor kan avsättas som naturreservat utan krav på ekonomisk ersättning till Sveaskog. Genom det långsiktiga skydd som på detta sätt åstadkoms för berörda områden ges ett viktigt bidrag till delmål 1 *Långsiktigt skydd av skogsmark* i miljökvalitetsmålet *Levande skogar.*

Samråd med Degerfors kommun har genomförts. Sakägare och remissinstanser har getts möjlighet att yttra sig över beslutsförslaget. Yttranden har i möjligaste mån beaktats.

SKÄLEN FÖR BESLUTET

Områdets naturvärden betingas av skogsbeståndens naturskogsartade struktur och mångfalden av arter, särskilt sådana arter som missgynnas av normalt skogsbruk. Av särskilt värde är ett brandfält i reservatets östra del.

Den utvidgade delen av Lövfalla ansluter i nordväst direkt till det tidigare reservatet och sträcker sig fram till sjön Ölen. Denna del är en flerskiktad 100-årig barrblandskog som domineras av grovvuxen gran med stor andel asp och björk i en storblockig västsluttning. En del lågor och torrträd är grova, men det mesta är klenare dimensioner av lövträd och gran. Området har ett gynnsamt mikroklimat med hög luftfuktighet beroende på läget intill sjön Ölen.

Objektet fungerar med sitt stora lövinslag som en naturlig förlängning av det lövträdsrika befintliga reservatet Lövfalla. Det kan fungera som en värdefull spridningzon fram till strandens lövbård vid sjön Ölen. Flera signalarter

knutna till lövträdsbiotoper är funna i området, bl a lunglav, stuplav, bårdlav och trolldruva. Strandzonen vid sjön Ölen är en rik växtplats för den rödlistade hårklomossan. Beslutet bidrar till bevarandet av arten som är förtecknad i bilaga 2 till EU:s habitatdirektiv (92/43/EEG). Närområdet innehöll ett av de sista reviren för vitryggig hackspett i Örebro län och objektet ligger i ett kluster av flera lövrika objekt.

De särskilda naturvärden som framkommit om reservatsområdet och som dokumenterats i Naturvårdsverkets rapport 5341 (Löfgren, R. & Henriksson, S. (red.) 2004. *Skyddsvärda statliga skogar – Svealand utom Dalarnas län.*) kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov kan endast tillgodoses genom bildande av naturreservat.

Beslutet följer riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljökvalitetsmål.

Beslutet strider inte mot kommunal översiktsplan eller detaljplan och är därmed förenligt med 7 kap. 8 § miljöbalken.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kapitlet miljöbalken.

Beslutet är inte i konflikt med koncessioner för gruvnäringen, enligt den information Länsstyrelsen fått av Bergsstaten.

Vid en avvägning, enligt 7 kap 25 § miljöbalken, mellan allmänna och enskilda intressen bedömer Länsstyrelsen att den inskränkning i enskild rätt att använda mark och vatten som beslutet om naturreservat innebär inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses.

I enlighet med vad som sägs i *4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning*, bedömer Länsstyrelsen att den föreslagna ordningsföreskriften enligt *7 kap 30 § miljöbalken* innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Detta beslut kan överklagas. (Se bilaga 2.)

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2009-10-26

Dnr: 5112-10810-2009

I den slutliga handläggningen av ärendet har deltagit landshövding Rose-Marie Frebran, beslutande, länsjurist Johan Strandberg och enhetschef Magnus Eklund samt handläggare Rolf Wedding, föredragande.

Rose-Marie Frebran

Rolf Wedding

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2009-10-26

Dnr: 5112-10810-2009

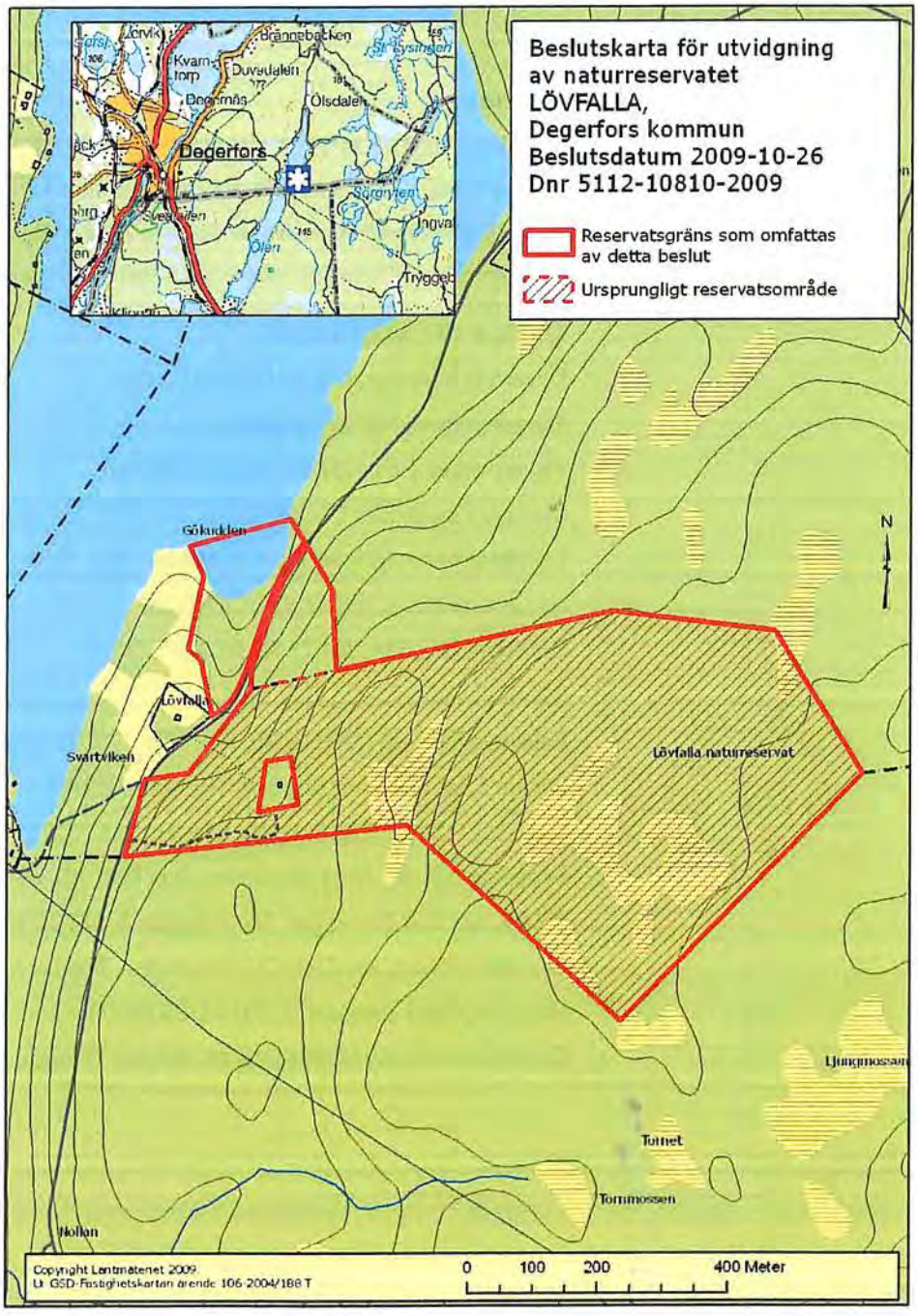

Sändlista har ej scannats

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2009-10-26

Dnr: 5112-10810-2009

Bilaga 2.

Hur man överklagar Länsstyrelsens beslut

Om ni vill överklaga detta beslut skall Ni skriva till Länsstyrelsen. Tala i brevet om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange beslutets diarienummer. Tala också om vilken ändring i beslutet Ni vill ha.

Länsstyrelsen måste ha fått överklagandet inom tre veckor från den dag som beslutet kungjordes i Nerikes Allehanda, annars kan överklagandet inte prövas.

Om Länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt Ni begärt sänder Länsstyrelsen överklagandet vidare till regeringen (miljödepartementet).

Om Ni vill ha ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till Länsstyrelsen, tel 019-19 30 00.

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2009-10-26

Dnr: 5112-10810-2009

Bilaga 3.

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET LÖVFALLA

Denna skötselplan kan utvecklas och preciseras vid en senare omprövning inom ramen för gällande förordnande.

Beskrivningsdel

Områdets naturvärden betingas av skogsbeståndens naturskogsartade struktur och mångfalden av arter, särskilt sådana arter som missgynnas av normalt skogsbruk. Av särskilt värde är ett brandfält i reservatets östra del.

Skogen utgörs huvudsakligen av tall- eller grandominerade blandbestånd i åldrarna 50 till 130 år med inslag av överståndare i åldrar upp till 240 år hos tall och 150 år hos gran. Mindre bestånd i sluttningar och på lägre nivå har lövträdsandelar uppgående till 50 %, av främst asp och björk. Lövträden är mestadels i övre medelålder. Flera aspar och sälgar utgör ändå underlag för trädlavar typiska för lövnaturskog.

Under den relativt långa tid som förflutit utan påverkan av skogsbruk har en påtaglig variation utvecklats i skogens slutenhet och skiktning. Särskilt i blandskogsbestånd av gran, asp och björk på mark med hög bonitet, har omfattande självgallring pågått en tid som resulterat i riklig förekomst av död ved.

De flerskiktade bestånden skapar i förening med terrängförhållandena ett mikroklimat som är gynnsamt för trädens lavsamhällen.

Brandfältet i östra delen uppstod naturligt efter en blixtantändning sensommaren 1987. Skogsbranden omfattade ca 5 hektar myr samt talldominerad äldre skog på fastmark. Brandintensiteten var delvis hög vilket ledde till att alla träd inom vissa partier dog, även ett antal tallar i åldern 200-230 år. Den brända marken har under senare år fått ett kraftigt tillslag av plantor av både barr- och lövträd. Till skillnad från normalt förekommande naturvårdsbränningar, där värdefulla träd tas tillvara före bränningen, gick denna brand fram i äldre skog med normalstor virkesvolym, mestadels bestående av gamla tallar.

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2009-10-26

Dnr: 5112-10810-2009

Brandfältet råkar ligga i en vidsträckt trakt med äldre brandpåverkan som kvarstår i form av kolade tallstubbar mm. Detta kan ha betydelse för inspridning och etablering av brandrelaterade arter till det nya brandfältet.

I samband med naturvärdesinventeringen som utfördes 2003 upprättades en lista på signalarter och rödlistade arter. Någon heltäckande eller systematiskt upplagd artinventering har inte gjorts. Listan upptar dock närmare 50 arter vilket med hänsyn till inventeringsinsats och områdets areal är ett stort antal.

Den nordvästra delen av Lövfalla är en flerskiktad 100-årig barrblandskog som domineras av grovvuxen gran med stor andel asp och björk i en storblockig västsluttning. Där finns även tall, rönn, sälg och lärk samt inslag av lind.

Närmast sjön Ölen, väster om vägen, finns en lövdominerad sänka som avviker från övriga delen av naturreservatet med sin tydliga hävdpåverkan. Här finns hävdpräglade träd och enbuskar samt i västra delen mot den öppna betesmarken vid Lövfalla en hävdpräglad flora med bl a riklig utbredning av liljekonvalj. Enligt häradskartan, från senare delen av 1800-talet, har området varit ängsmark. I denna del finns ett sumpigt bäckdråg, en mindre klibbalsumpskog och enstaka grova lindar och björkar. Strandzonen är lövrik med klibbal, björk, rönn, sälg, asp och lind, samt viden, olvon och skogstry. En del lågor och torrträd är grova, men det mesta är klenare dimensioner av lövträd och gran. Området har ett gynnsamt mikroklimat med hög luftfuktighet beroende på läget intill sjön Ölen. Signalarter som hittats i denna nordvästra del är bl a lunglav, stuplav, bårdlav och trolldruva.

En liten del av sjön Ölen ingår i naturreservatet. Längs sjön Ölens stränder finns flera växtplatser för den rödlistade hårklomossan som är förtecknad i bilaga 2 till EU:s habitatdirektiv (92/43/EEG). Arten har en rik förekomst vid stranden inom reservatet, både på träd- och buskbaser samt på stenar.

Plandel

Allmän målsättning

Syftet med naturreservatet och dess föreskrifter är styrande för naturreservatets långsiktiga vård.

Skogsbestånden inom naturreservatet ska huvudsakligen ha fri utveckling, vilket innebär att inga skogliga åtgärder ska vidtas. Syftet med fri utveckling är att ge utrymme för naturliga processer att verka, så att området genomgår en fortsatt utveckling i riktning mot naturskog.

Genom fri utveckling uppstår på sikt en naturlig variation hos strukturella egenskaper som trädåldrar, dimensioner, höjdskiktning, stamtäthet, trädslagsblandning mm. Grundläggande är en naturlig omsättning av träd orsakad av störningspåverkan eller interndynamik. På så sätt säkerställs produktionen av gamla träd samt lågor och andra former av död ved som bildar substrat eller underlag för mossor, lavar, svampar och insekter.

Den lövträdsrika och hävdpräglade delen i nordväst ska vårdas och bevaras liksom den rika förekomsten av den skyddsvärda arten hårklomossa.

Åtgärder

Reservatet är indelat i tre skötselområden, med utgångspunkt från den skötsel som ska genomföras:

1. Lövrik barrskog
2. Öppen blandskog
3. Anordningar för besökare

Skötselområde 1 Lövrik barrskog

Mål
Barrdominerad naturskog med stort lövinslag och hög andel död ved. En artrik flora av lavar, mossor och svampar som hör hemma i naturskogsartad, blandskog.

Skötselåtgärder
Naturvårdsbränning kan bli aktuellt i delar av skötselområdet. Röjning av gran kan behövas vid den källa som finns i västra delen av området och runtomkring andra kulturlämningar. I övrigt inga skötselåtgärder.

Skötselområde 2 Öppen blandskog

Mål
Området ska domineras av lövträd och buskar i alla åldrar med hög andel grova träd och hålträd. Den hävdprägel som finns i området ska bevaras. Hårklomossa ska ha en gynnsam bevarandestatus inom skötselområdet.

Skötselåtgärder
Gallring av gran. Grova och hävdpräglade lövträd ska frihuggas. Uppkommande gran hålls efter med röjning. Västra delen av skötselområdet fram till bäckdråget kan med fördel betas. Träd och buskar som är lämpliga substrat för hårklomossa ska gynnas och bevaras vid gallring och röjning av skötselområdet.

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2009-10-26

Dnr: 5112-10810-2009

Skötselområde 3 Anordningar för besökare

Mål
Reservatet ska hållas tillgängligt för besökare i lämplig omfattning.

Skötselåtgärder

Naturreservatets utmärkning i terrängen
Markeringarna skall göras utifrån Lantmäteriets gränsutsättning och för övrigt i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar.

Parkeringsplats
En parkeringsplats finns i anslutning till reservatet (enligt skötselplanekarta) dimensionerad för 4-5 personbilar. Parkeringsplatsen är en f d åker som kan behöva hållas öppen med röjningsåtgärder.

Gångstig
En stig genom reservatet ska vara framröjd och uppmärkt med orange färg på trädstammar samt framgå av informationstavla. Stigens huvudsakliga sträckning framgår av skötselplanekartan.

Informationstavlor med föreskrifter
Dessa anbringas på två platser enligt skötselplanekarta.

Vägvisning
Skyltar ska finnas för vägvisning från allmän väg till parkeringsplatsen.

Tillsyn
Länsstyrelsen svarar för tillsynen av reservatet.

Uppföljning
Ett program för uppföljning av reservatets målsättning ska utarbetas av Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2009-10-26

Dnr: 5112-10810-2009

Sammanfattning och prioritering av åtgärder

Skötselåtgärd	När	Prioritet
Utmärkning av reservatsgränsen	Senast 2010	1
Informationsskylt om reservatet	Senast 2011	1
Uppföljning av gränsmarkering	Efter åtgärd	1
Underhåll av gränsmarkering	Vid behov	1
Revidering av skötselplan	Senast 2015	2
Röjning, gallring av gran i skötselomr 2	Senast 2015 och därefter vid behov	2

Övrigt

Enligt avtalet mellan Sveaskog AB och Naturvårdsverket får virke eller avverkningsrester som genereras, och som av naturvårdsskäl inte bör lämnas på platsen, tillvaratas av markägaren.

Upplåtelser kvarstår hos markägaren Sveaskog AB. Vid upplåtelser upplyser Sveaskog om de begränsningar som reservatets föreskrifter innebär.

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2009-10-26

Dnr: 5112-10810-2009